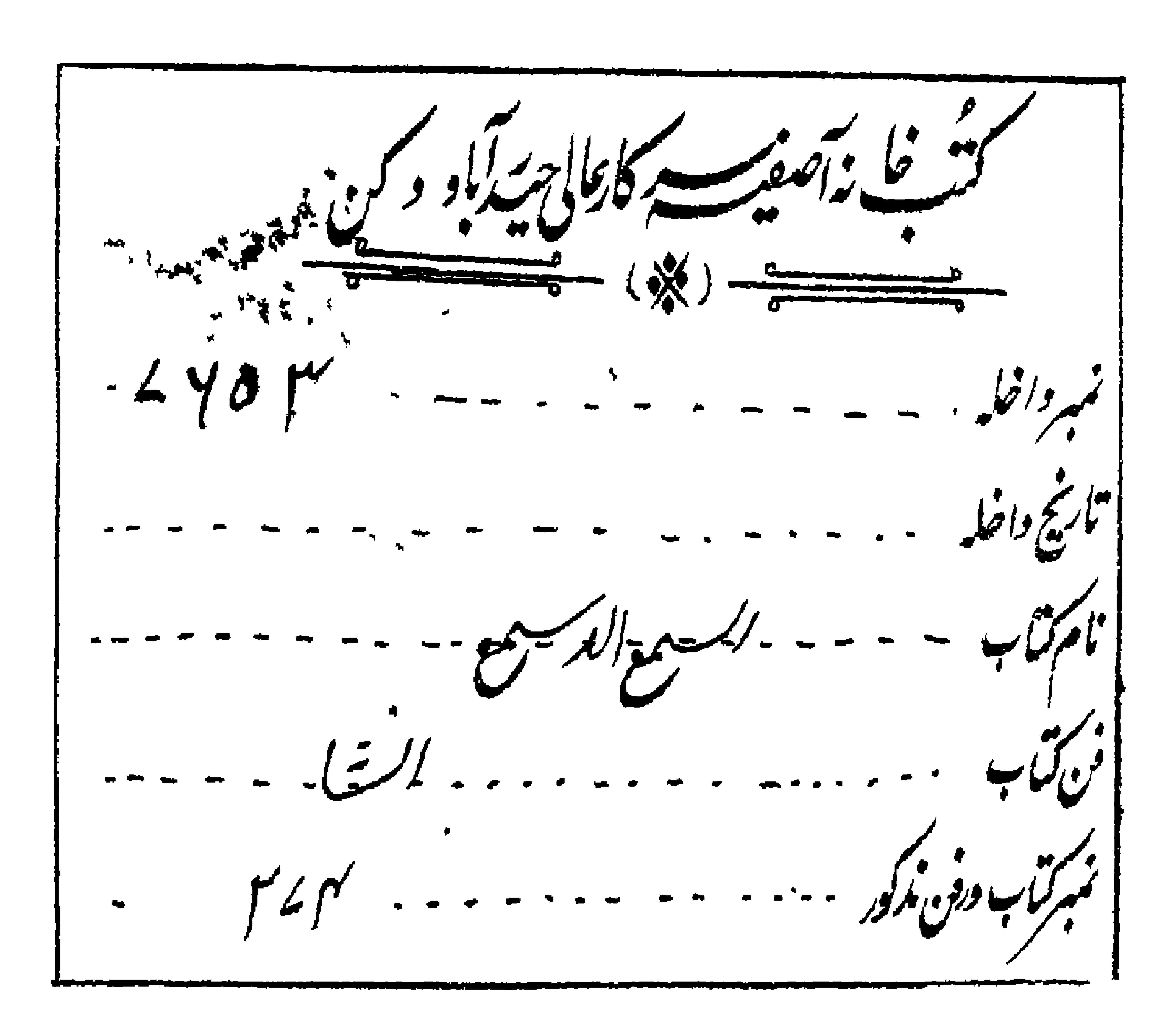
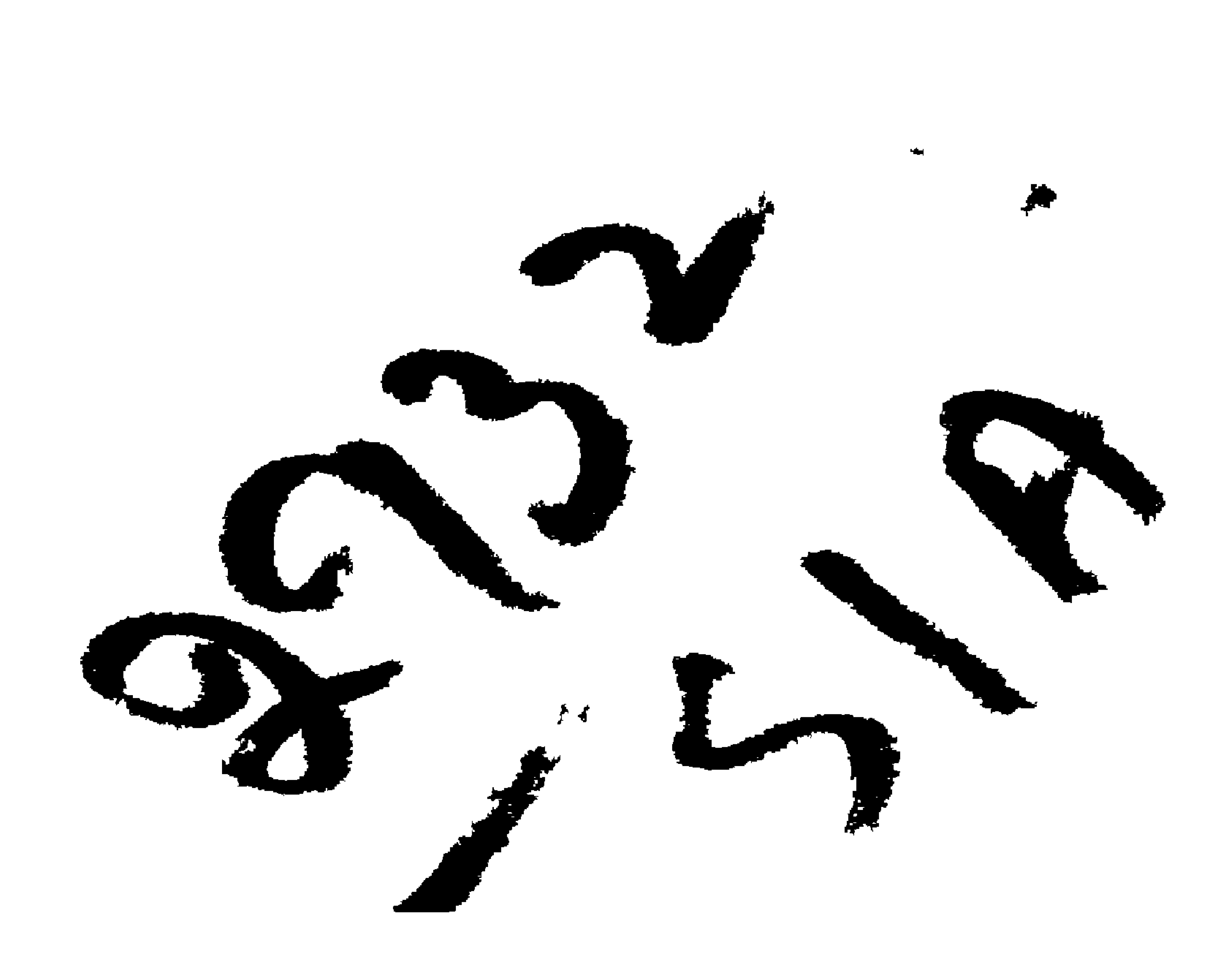

سلسلہ اشاعۃ العلوم حیدرآباد [illegible] نمبر (۴)

هو الله احد الله الصمد لا اله الا هو ما ولد ولا له والد

السمع الاسمع

سطره

العالم العلام ؛ الصالح الہمام ؛ اللهوم العرصم ؛ ملا احمد مکرم سلمه الله الاکرم

واهداه الی

اعلم العلماء ومولاهم ؛ اورع الصلحاء واولاهم ؛ الدہر الحلاحل ؛ امام الجلاجل ؛ معلم الملک المکرم ؛ مولی الکرماء المعمم ؛ کامل الحکم والادله ؛ صمصمصد والملک والمله ؛ وهو عالم الواواه محمد انوار الله ادام الله طوس مکارمه طالعا مادام طالع السماء لامعا

قدمه اضعف عباد الله البارئ السید [illegible] الحسینی [illegible] مهتمم اشاعة العلوم

بمطبعه عثمان پریس حیدرآباد دکن

تعداد یکہزار — جمادی الاخری سنہ ۱۳[illegible] ہجری

السّمعُ الاَسمعُ

سطرہ احد العلماء الکرام؛ عالم علوم الاسلام؛ کامل
العلم؛ اوسع الحلم؛ هائم اهل الصلح والسلم؛ العکمص لمروع؛ الرود
السرعرع؛ المصطح العمرس؛ الحلس الاحمس؛ الهوم المحمود؛ الممدح الاملود
ملا احمد مکرم؛ سلمه الله واکرمه؛ کل راءٍ رأى سامه سرّه؛ وکل سامع
سمع کلامه حمده وما اسره؛ طال عمره؛ ولله درّه؛ ما اعلى مرامه
ما احلى کلامه؛ وما هو الا السحر الحلال؛ اعطاه الله
طول العمر وسداد المال؛—

وانا ضعف عباد الله الباری السید نیاز الله البختیاری الحسینی

اسم الله العلام اول الامور والكلام

لا اله الا هو

الحمد لله الملك العلام، الودود المحمود السلام، طامس[1]
اللأواء[2] والالام، دارس[3] الاهواء والاوهام، حارس الحمك[4]
والاهمام[5]، طالس[6] مسطور الملحد الملام، حاسم[7] العلل
والهموم[8] والاوصام[9]، عاصم الاحرار عما هو سوء وحرام،
مصور الصور ولوحها[10] الارحام، ممطر الهطل[11] السحاح[12]
والرهام[13]، مدور السماء على مداره كالدوام[14]، محرك ما هو
حامله معه كالعوام[15]، ماهد[16] المهاد[17] الممدود للسائر

---

[1] طمس ناپدید کردن صراح ١٢ [2] لاواء سختی ١٢ [3] درس ناپدید کردن ص ١٢ [4] حمک کودکان ١٢ [5] اہمام جمع ہم بمعنی پیر فانی ١٢ [6] طلس پاک کردن نبشتہ ١٢ [7] حسم بریدن ١٢ [8] ہم اندوه ١٢ [9] اوصام جمع وصم بمعنی بیماری عارض ١٢ [10] حوی گرد کردن وحلقہ شدن ١٢ [11] ہطل باران سست پیوستہ ١٢ [12] سحاح باران سخت بیزان منتہی ١٢ [13] رہام باران نرم پیوستہ ١٢ [14] دوام ہی فلکۃ یدیرہا الصبی علی الارض فتدور وتصوت یقال فی الہندی پھرکی ١٢ [15] عوام اسپ رہوار حمل ١٢ [16] مہد گستردن ١٢ [17] مہاد بستر وتسامیہ الارض ١٢

وَالسَّوَامِ، حَصَاصَاؤُهُ مَوَادُّ لِأَهْلِهِ وَالْهَوَامِّ، حِمَاهُ مَسْرَحٌ
لِلْمَهَا وَالْآرَامِ، مَهَامِهُهُ مَحَالٌّ لِلسِّرْحَالِ وَالْهَمْهَامِ، هُوَ أَرْسَلَ الرُّسُلَ
الْمُمَدَّ لَهُمُ الْإِلْهَامُ، وَأَعْطَاهُمْ أَحَدَّ الْإِدْرَاكِ وَالْأَحْكَامِ، أَمَاسَهُمُ
الْهَوَى وَمَا مَالُوا إِلَى الْحُطَامِ، وَهَدَوْا كُلَّ سَالِكٍ سَوَاءَ الْأَوْهَامِ
عَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا وَأَرَاهُ صِرَاطَ الْهُدَى وَهُوَ أَوَّلُ
الرُّسُلِ وَإِمَامٌ، وَأَكْرَمَ أَوْلَادَهُ الصَّالِحَ أَعْمَالُهُمْ وَالْحُكَمَاءَ
وَالْعُلَمَاءَ الْأَعْلَامَ، وَسَلَّطَ عَلَى أَعْدَاءِ رَسُولٍ مُعَمَّرٍ عَصَوْهُ مَاءً
أَرْدَاهُمْ وَطَاعَ لَهُ الطِّمْطَامُ، وَسَاعَدَ وَدُودَهُ الْكَاسِرَ الدُّمَى
رَسُولًا صَارَ لَهُ السَّاعُورُ وِرْدًا وَسَلَامٌ، وَطَهَّرَ رَسُولًا مُحْكَمَ
الْوَعْدِ الْأَمْرِ أَهْلَهُ لِلسَّدَادِ الْعَامِرَ أُمَّ الرُّحْمِ الْحَادَّ لَهَا الْإِحْرَامُ
وَدَمَّرَ مَلَأً حَادُّوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ لُوطًا وَأَمْطَرَ عَلَى كُلِّهِمْ أَمْطَارَ

سوام چرندہ ۱۲ حصاحصا وخاک ص ۱۲ ہوام درندہ وغیر بہیمہ ۱۲ حما علف زار ۱۲ مسرح چراگاہ ۱۲ مہا گاو دشتی ۱۲ آرام جمع ریم بمعنی
آہوی سپید ۱۲ مہامہ دشت وزمین خالی ۱۲ سرحال گرگ ۱۲ ہمہام شیر ۱۲ حطام مال دنیاوی ۱۲ ارداء ہلاک کردن ۱۲ طمطام میانہ
دریا ۱۲ دمی بتان جمع دمیۃ ۱۲ ساعور آتش ۱۲ سداد راستی ۱۲ ام الرحم نام مکہ معظمہ ۱۲ تدمیر ہلاک کردن ۱۲

الحِصَا[1] وَالسِّلَامِ[2]؛ وَمَلَكَ الْوَاسِمَ[3] الْمَعْصُومَ الْمَمْلُوكَ مِصْرًا
وَعَلَّمَهُ عِلْمَ الْأَحْلَامِ[4]؛ وَأَمَرَهُ وَدًّا الْهُدَىٰ عَلَىٰ عَادٍ وَهُمْ طَرَدُوهُ
وَمَا سَمِعُوا حُكْمَهُ وَصَارُوا أَعْطُمًا[5] كَالرِّمَامِ[6] وَأَمَرَ صَالِحًا
لِإِصْلَاحِ أَرْهَاطٍ[7] عَدُوًّا وَلَمَّا أَهْلَكُوا مِرْسَالَهُ[8] كَسَّارِ[9] مَمَّهَا
اللِّحَامَ[10]؛ وَكَلَّمَ رَسُولَهُ مُوسَىٰ عَلَىٰ طُورٍ وَأَهْلَكَ عَدُوَّهُ
مَعَ عَسْكَرِهِ وَسْطَ السَّدِّ[11] الْمُوَادِّ[12] الطَّامِ[13]؛ وَعَلَّمَ دَاوُدَ السَّرْدَ[14]
وَأَعْطَاهُ آدَا[15] وَعِلْمًا وَمُلْكًا وَحُكْمًا وَسَوَّدَهُ[16] عَلَى اللُّهَامِ[17]؛ وَوَلِيَّ
وَلَدِ دَاوُدَ عَلَىٰ وُلْدِ آدَمَ وَمَا سِوَاهُمْ كَالْهُدْهُدِ وَالسَّمَاسِمِ[18]
وَالْأَعْكَامِ[19]؛ وَكَرَّمَ مَحْصُورًا[20] هُوَ وَلَدُ أُمِّهِ وَحْدَهَا مُرْسَلًا
أَصْلَحَ الْأَكْمَهَ[21] وَحَاوَرَهُ[22] مَصْرُوعَ[23] الْحِمَامِ[24]؛ وَأَرْسَلَ أَوَّلِيَ

---

[1] حصا سنگریزه ۱۲ [2] سِلام بکسر السین سنگ ۱۲ [3] واسم خوبصورت ۱۲ [4] علم الاحلام علم التعبیر ۱۲ [5] اعظما ہلاک شدگان ۱۲ [6] رمام جمع رمیم ۱۲ [7] ارہاط جمع رہط بمعنی گروه ۱۲ [8] مرسل شتر و ناقہ رم ۱۲ [9] جمع رمہ بمعنی استخوان بوسیده ۱۲ [10] لحام جمع لحم گوشت ۱۲ [11] سد دآب استاده ۱۲ [12] مواد بتشدید الواو بمعنی موج ۱۲ [13] طام دریا ۱۲ [14] سرد زره بافتن ۱۲ [15] آدا قوت منتہی الارب ۱۲ [16] تسوید سردار گردانیدن ۱۲ [17] جمع لہوم بمعنی سخی وکریم ۱۲ [18] مرغان جمع سمسم ۱۲ [19] باوتند ۱۲ [20] حصور مردیکہ گرد زن نگردد ۱۲ [21] اکمہ نابینا مادر زاد ۱۲ [22] محاوره سخن گفتن ۱۲ [23] مصروع بیمار و افگنده شده ۱۲ [24] حمام بکسر الحاء المہملہ مرگ ۱۲

الرُّسُلِ مَعَ كَلَامِهِ الدَّالِّ عَلَى إِرْسَالِهِ هُدًى مُحَمَّدًا الطَّاهِرَ

الْهُمَامَ[١] ؛ صَلَّى اللّٰهُ عَلَى رَسُولِهِ مُحَمَّدٍ الْمَحْمُودِ وَعَلَى آلِهِ وَأَحِمَّائِهِ[٢]

الْأَحْلَامِ[٣] ؛ وَعَلَى أَهْلِهِ الْمَوْدُودِ وَعَمِّهِ الْمَسْعُودِ وَوَلَدِ عَمِّهِ الْمَحْسُودِ

الْحُسَامِ ؛ هُوَ اللّٰهُ الْمَلِكُ الْأَحَدُ الدَّائِمُ الصَّمَدُ لَا هُوَ مَوْلُودٌ وَمَا لَهُ وَلَدٌ

وَأُولُوا الْأَرْحَامِ ؛ لَا لِكَرَمِهِ حَدٌّ وَلَا لِأَسْمَائِهِ عَدٌّ وَهُوَ الْأَوَّلُ

لَا أَوَّلَ لَهُ وَلَهُ الدَّوَامُ هُوَ عَالِمُ كُلِّ سِرٍّ وَصِحَارٍ[٤] وَمَصَالِحِ كُلِّ

أَمْرٍ وَمُحِلُّ الْحَلَالِ وَمُحَرِّمُ الْحَرَامِ ؛ أَعَدَّ لِكُلِّ عَاصٍ سُعُرًا[٥]

وَوَعَدَ أَهْلَ وَرَعٍ وَحَّدُوهُ وَأَسْلَمُوا دَارَ السَّلَامِ ؛

الصِّحَاصُ[٦] وَالْمَاءُ وَالسَّاعُورُ[٧] وَالْحَصَاءُ[٨] وَالْمَوَادُّ[٩] وَالسَّمَاءُ

وَلَوَامِعُهُ[١٠] لَهُ أَعْلَامٌ ؛ وَالْحَامِدُ لَهُ الْمَلَكُ وَالرَّوْحُ[١١] وَكُلُّ رَاكِدٍ

وَسَائِرٍ وَمَا سِوَاهَا وَلَوْ رَمْلُ[١٢] الرُّكَامِ[١٣] ؛ هُوَ اللّٰهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ

---

[١] ہمام بضم الہا ر بزرگ ہمت ۱۲ [٢] احماء جمع حمیم بمعنی دوست وخویشاوند ۱۲ [٣] احلام عاقل ودانایان ۱۲ [٤] صحار آشکار ۱۲ [٥] سعر جمع سعار بمعنی گرمی آتش گرسنگی ۱۲ [٦] صحاص خاک ۱۲ [٧] ساعور آتش ۱۲ [٨] حصاء با وصاف ۱۲ [٩] مواد مناه مشہور ۱۲ [١٠] لوامع جمع لامع ۱۲ [١١] روح نسیم خوش ۱۲ [١٢] رمل ریگ ۱۲ [١٣] رکام ریگ توده ۱۲

مَلِكٌ عَادِلٌ صَمَدٌ كَرَمٌ رَحِمٌ دَهْرٌ سَرْمَدٌ لَهُ الْحَمْدُ وَالْإِكْرَامُ

صَرْعُ[1] الْأَوَّلِ كَأْسُهُ[2]

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ اَلْحَمْدُ لِأَحْكَمِ الْحُكَّامِ ٭ مُعْطِي الْحِسِّ وَالْإِدْرَاكِ وَالسَّمْعِ وَالرِّعَامِ[3] ٭ كَامِلِ الْأَسْمَاءِ عَامِّ الْعَطَاءِ الرِّهَامِ[4] ٭ الْعَادِلِ مُصَوِّرِ الْوُسَّمَاءِ[5] وَالدُّمَّامِ[6] ٭ هُوَ أَسْمَى[7] الْكُحَّلَ[8] وَمَا لَهُ عِمَادٌ وَدِعَامٌ[9] ٭ وَكَسَا[10] الطِّلْمِسَاءَ[11] رِدَاءَ الدِّلَامِ[12] ٭ وَسَوَّى الْعَوَالِمَ[13] كَمَا أَرَاهَا وَمَا مَسَّهُ سَأَمٌ[14] ٭ مَا لَحَدٌ إِلَّا سَائِلُهُ وَمَا لَهُ إِلَى أَحَدٍ لُؤَامٌ[15] ٭ وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ رَسُولِهِ الطَّاهِرِ السَّلَامِ ٭ اَلدَّالِّ عَلَى الدُّلَى[16] السَّالِكِ مَسْلَكَ الْإِلْهَامِ ٭ الْمُرْسَلِ إِلَى الْأَسْوَدِ وَالْأَحْمَرِ وَالْوَهْدِ[17] وَالْآكَامِ[18]

---

[1] صرع مثل و مانند و مقابل دیا ۱۲ [2] کاسئی فی آخرہا ہمزہ و دریس یاد پی آیندہ ۱۲ [3] رعام تیزی نظر ۱۲ [4] جمع رہمہ باران بسیار دایم ۱۲ [5] جمع وسام خوبصورت ۱۲ [6] جمع دمیم بدصورت ۱۲ [7] اسماء بلند کردن ۱۲ [8] کحل آسمان ۱۲ [9] دعام بکسر الدال ستون ۱۲ [10] کسا پوشانیدن ۱۲ [11] طلمساء شب تاریک ۱۲ [12] دلام سیاہی ۱۲ [13] عوالم جمع عالم بفتح لام ۱۲ [14] سام درماندگی ۱۲ [15] لؤام حاجت ۱۲ [16] دلی راہ روشن ۱۲ [17] وہد زمین پست و ہموار ۱۲ [18] آکام زمین بلند ۱۲

وَالْوَعْرِ[1] وَالسَّهْلِ[2] وَالْحَرِّ[3] وَالصِّرِّ وَمَا لَهُ حِسٌّ أَوْ مَسَامٌ ؛

مُطَاعُ الْأَمْرِ أُمَمٌ دَعَاهُمْ إِلَى الْإِسْلَامِ ؛ وَاسِعُ

الْعِلْمِ وَالْحِلْمِ وَالْكَرَمِ الْأَحْوٰى لِلْإِكْرَامِ ؛ أَمْرُهُ أَمْرٌ مُلْهِمٌ

وَهُوَ لِلْعَوَالِمِ رَحْمٌ عَامٌ ؛ عِدَاءُ[4] أُمَّتِهِ عُدْوٰى[5] وَوُدُّهُ

دَوَاءٌ لِكُلِّ دَاءٍ وَسِمَامٍ[6] ؛ سَمَّاهُ اللّٰهُ أَحْمَدَ الْمُكَرَّمَ

وَهُوَ مَحْمُوْدُ الْأَعْلَامِ ؛ وَأَعْطَاهُ سُمُوَّ الْأَعِدَّةِ[7] وَلَهُ وَحُكْمًا

وَالْوَسَامِ[8] ؛ وَحَصَّلَ لَهُ كُلَّ أَمْرٍ مِمَّا أَرَادَ وَرَامَ[9] ؛

وَسَهَّلَ لِمَا دَعَاهُ كُلَّ مُؤْيِدٍ[10] وَمَهَامٍ ؛ هُوَ رَسُوْلٌ

عَلَى الرُّسُلِ كُلِّهِمْ وَعَلٰى عُلُوِّهِمْ آسَامٍ[11] وَأَمَرَ لِهَصْمِ[12]

الْأَهْوَاءِ وَهَصَمَ كُلَّ مَكْرُوْهٍ وَحَرَامٍ ؛ وَعَطَّلَ

الْمِلَلَ الْأُوَلَ وَأَوْرَدَهُ الْمُوْصِلَ إِلَى الْمَرَامِ ؛ وَسَاعَدَهُ

---

[1] وعر زمین سخت خشک ۱۲ [2] سہل زمین نرم ۱۲ [3] حرّ گرما ۱۲ [4] عداء عداوت ۱۲ [5] عدوی معنی تجاوز مرض متعدی ۱۲ [6] سمام بیماری و زہر ۱۲ [7] عدۃ وعدہ ۱۲ [8] وسام جمال و زیبائی ۱۲ [9] رام جستن و قصد کردن ۱۲ [10] مؤید کار بزرگ منتہی الارب ۱۲ [11] آسام اعلام ۱۲ [12] ہصم شکستن ۱۲

عَرَمْرَمُ الْمَلٰئِكِ عَلٰى اَعْدَآئِهِ اللِّئَامِ ۞ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى
مُحَمَّدٍ اَوْصٰى لِلسِّدَادِ الْاَحْرَامِ ۞ عَدَدَ كُلِّ مُذَكِّرٍ
وَّمُسْلِمٍ صَلّٰى اَوْصَامَ ۞ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدِ الْمُرْسَلِ
مَعَ اَسْمَحِ الْاَحْكَامِ ۞ عَدَدَ كُلِّ مَوْلُوْدٍ مَسْعُوْدٍ
وَّمُطْرَهِمٍّ لَهُ اِطْرِهْمَامٌ ۞ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ
صَعِدَ السَّمَآءَ صُعُوْدَ الْاَوْهَامِ ۞ عَدَدَ كُلِّ كَهْلٍ
وَّهَرِمٍ اَهْرَمَهُ مُرُوْرُ الْاَعْوَامِ ۞ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى
مُحَمَّدٍ اَسْعَدَهُ الْكَهْدَلُ وَالْحِمَامُ ۞ مَادَامَ دَرْكٌ
لِلرُّوْحِ وَمَحَلُّهُ عَطَلُ الْاَحْلَامِ ۞ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى
مُحَمَّدِ الْمَوْعُوْدِ لَهُ وَلِكُلِّ مُسْلِمٍ دَارُ السَّلَامِ ۞
مَادَامَ الطُّلُوْعُ لِلطَّالِعِ وَلِلْاَسْحَمِ الدَّلَسِ وَالسُّحَامِ ۞
اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدِ الْمُصَرِّحِ لِلْمَعَادِ الْاَعْلَامِ ۞

[1] عرمرم لشکر منتهی اللوب ۱۲ [2] لئام جمع لئیم ناکس ۱۲ [3] احرام گرده مردم ۱۲ [4] اسمح آسان ۱۱ [5] اطرهام باعتدال گرائیدن ۱۲ [6] کهل میانه سال ۱۲
[7] هرم پیر ۱۲ [8] اهرمه ابرام پیر گردانیدن ۱۲ [9] کهول جهان فربه و پیر فانی [10] عطل کالبد ۱۲ [11] اسحم سیاه و شب [12] دلس تاریکی ۱۲ [13] اسحام سیاهی

مَا الوِلَاءُ لِلْأُصُلِ[1] وَالأَسْحَارِ وَمَا لِلْمُدْلَهِمِّ[2] الإِظْلَامِ ؛
وَعَلَى آلِهِ الصُّلَحَاءِ الأَطْهَارِ الكِرَامِ ؛ وَأَوِدَّائِهِ
السُّعَدَاءِ هُمْ أُولُو الآرَاءِ وَالأَحْلَامِ[3] ؛ أَكْرَمُهُمْ
وَأَوَّلُهُمْ عَوْدًا[4] مُسَدَّدٌ[5] لِحُكْمِ أَسَاسِ الإِسْلَامِ ؛
وَأَوْلَى[6] عَلَى وُدِّهِ كُلَّ أَمْوَالِهِ السِّلَعِ[7] الدِّرْهَامِ ؛ وَأَحْكَمُهُمْ
سَدَادًا عُمَرُ العَادِلُ الصَّادِعُ[8] الصَّمْصَامُ ؛ أَصْحَرَ[9] أَمْرَ اللهِ
المُطَاعِ وَلِإِعْلَائِهِ سَلَّ[10] الحُسَامَ ؛ وَأَرْحَمُهُمْ صِهْرُهُ
الأَسْعَدُ وَاصِلُ الأَرْحَامِ ؛ طَوْدُ[11] الحِلْمِ السَّمْحُ[12] المُوسِرُ[13]
أَحْلَى الكَلَامِ ؛ وَأَعْلَمُهُمْ أَسَدُ المَعَارِكِ[14] المُرْعِشُ[15]
الحَطَّامُ[16] المِصْدَعُ[17] المُطْعِمُ الأَسْرَى وَالصُّعْلُوكَ[18] الطَّعَامَ

---

[1] اصل بضمتین جمع اصیل شبانگاه ۱۲ [2] ادلهمام تاریک شدن ۱۲ [3] احلام جمع حلم بردباری ۱۲ [4] عود مهتر قدیم و بریدیه اباکر الصدق ۱۲ [5] شدید توفیق سداد یافتن درحال مسدد من کان یعمل بالسداد والقصد ۱۲ [6] اولی آثر لا ر یعنی دلون ۱۲ [7] سلع متاع ۱۲ [8] صادع اصدع سخن حق آشکار اگفتن وکشیدن تیغ ۱۲ [9] اصحار اشکار کردن ۱۲ [10] سل تیغ کشیدن ۱۲ [11] طود کوه بزرگ ۱۲ [12] سمح جوانمرد سخی ۱۲ [13] موسر توانگر مالدار ۱۲ [14] معارک جمع معرکه ۱۲ [15] مرعش از ارعاس نورانیدن ۱۲ [16] حطام شیر ۱۲ [17] مصدع رسا در امور دومین ۱۲ [18] صعلوک درویش ۱۲ ۔

وعلى آهل داره المطلع على سره الطسام المطهر عما هو
عائد الى اللمم والملام؛ وعلى عمه السرسور المطهم
اكرم الاعمام؛ هماس الملاحم الحمس المرعد
العرصام وعلى لهم العلوم ولد عمه اللهم الدلهام
اطلع الملاء على حكم ومسائل وما راع لوم اللوام
وعلى وراء عمه واولاده الكرام؛ سهمهم
واوساطهم وامرائهم السود العمام؛ اللهم ارحم
على كل سالك مسلك الاسلام؛ ماصاد المعلم
الدرماء وماصاد الصعاء العلام؛ الا وحدوا الله
واركعوا له طوعا كل حال مسكم الروح

---

[1] طسام پوشیده ۱۲ [2] لمم زشت و نزدیکی ۱۲ [3] سرسور دانا ۱۲ [4] مطهم تمام الخلق ۱۲ [5] هماس شیر ۱۲
[6] جمع پشت ملحم حرف بزرگ ۱۲ [7] حمس دلاور ۱۲ [8] مرعد شوراننده ۱۲ [9] عرصام شیر توانا ۱۲ [10] لهم شگرف
ودقایق تر ۱۲ [11] لهم مرد بسیار عطا و دوربین ۱۲ [12] دلهام برنگ دوراندیش ۱۲ [13] کرام بسیار کریم ۱۲ [14] سهم
مردان عاقل و حکیم ۱۲ [15] عمام جمع عمامه ۱۲ [16] معلم تعلیم کرده شده ۱۲ [17] درماء خرگوش ۱۲
[18] صعاء مرغ ۱۲ [19] علام باشد ۱۲ [20] روح آسایش ۱۲

وَالسَّرَّاءِ[1] وَالصَّمَّاءِ[2] اَوِ الصِّمَامِ[3] ؛ وَادْكُرُوْهُ سَحَرًا

وَرَوَاحًا وَاحْمَدُوْهُ حَمْدًا كَامِلًا اِلٰى سَعْوِ[4]

صَرَعِكُمُ[5] السَّامُ[6] ؛ وَوَالُوْا رَسُوْلَهُ وِلَاءً مُحْكَمًا

وَطَاوِعُوْهُ وَكُلَّ امْرِءٍ رَكَحَ[7] وِسَادَهُ وَعَلٰى اَمْرِهٖ

اصْطِحَامٌ[8] ؛ وَاسْلُكُوْا عَلٰى رَسْمِهٖ وَصَلُّوْا

وَصُوْمُوْا وَطَهِّرُوْا اَمْوَالَكُمْ وَاسْعَوْا مُحْرِمًا

اِلٰى دَارِ الْحَرَامِ ؛ وَاعْمَلُوْا كَمَا اَمَرَكُمُ اللّٰهُ

وَرَسُوْلُهُ عَمَلًا صَالِحًا مَرُوِّحًا[9] اَرْوَاحَكُمْ مُوْصِلًا

اِلٰى دَارِ السَّلَامِ ؛ وَاَصْلِحُوْا اَحْوَالَكُمْ وَكِّلُوْا عَلَى اللّٰهِ

وَادْعُوْا كُلَّ مُسْلِمٍ اِلَى الصَّلَاحِ وَمَا سِوَاهُمْ

اِلَى الْاِسْلَامِ ؛ وَوُدُّوا الْكَرَمَ وَالسَّدَادَ[10] وَالسَّمْعَ[11] وَالْاَوْرَادَ

---

[1] سرار شادی ۱۲ [2] صمّاء فتنه ۱۲ [3] صمام ملائے سخت ۱۲ [4] سعو ساعت ۱۲ [5] صرع افگندن ۱۲ [6] سام مرگ ۱۲ [7] رکح تکیه کردن ۱۲ و وساده بالین ۱۲ [8] اصطحام بر راست استادن ۱۲ [9] مروّح شادمان کردن و خوشبوئی گردانیدن ۱۲ [10] سداد دوستی ۱۲ [11] سمع نام نیکوانید ۱۲

وَالسَّمَحِ وَالْحَمَسَ لَدَى السَّلْمِ وَالصِّرَامِ وَالْكِسَاءِ
وَالْحُكْمَ وَالْحِلْمِ وَعُلُوِّ الْهِمَمِ وَالْعَدْلِ وَالْإِسْدَاءِ
وَالْمَكَارِمِ وَالْإِعْسَامِ وَعَادُوا اللُّؤْمَ وَالْوَلَعَ وَالْمَسَاكَ
وَالطَّمَعَ وَالْحِرْصَ وَالْحَسُوْدَ وَالْمِحَلَ وَالْهِمَامَ وَالْمَرَحَ
وَاللِّدَادَ وَالْهَوٰى وَالْإِلْهَادَ وَالدَّلَسَ وَالْمِحَالَ وَسُوْءَ
الْعَادِ وَالْإِدْمَامَ ؛ وَاعْلَمُوا الْوُدُّوْدَ وَدُوْدَ وَوَدُوْدَ
الْوُدُوْدِ وَدُوْدِ وَعَدُوِّ الْعَدُوِّ وَدُوْدٌ لِلْوُدُوْدِ
الْإِعْصَامَ وَالْعَدُوُّ عَدُوٌّ وَعَدُوُّ الْوُدُوْدِ عَدُوٌّ وَوَدُوْدُ
الْعَدُوِّ عَدُوٌّ وَالْوَحْرُ كَالسِّطَامِ وَاَسُوا الْمَكْمُوْدَ
وَالْحَسْرٰى وَالْعُرَّ وَالْاَسْرٰى وَاَوْصُوا الْاَصْدَاعَ

السمح جوانمردی ۱۲ حمس دلیری ۱۲ سلم آشتی ۱۲ صرام جنگ ۱۲ اسداء اصلاح ۱۲ اعسام دادوہش ۱۲ لوم نکوہش ۱۲ ولع دروغ ۱۲ مساک بخل ۱۲ محل فریب ۱۲ ہمام چغلخوار ۱۲ مرح نیک شاد شدن کہ در آن شائبہ نخوت وتکبر باید ۱۲ لداد خصومت ۱۲ الہاد ظلم وجور کردن ۱۲ دلس مکاری ۱۲ محال بدی ۱۲ ادمام کار بد کردن ۱۲ اعصام دامن گرفتن ۱۲ وحر ۱۲ سطام تیزی تیغ ۱۲ واسو غمخواری کردن ۱۲ مکمود اندوہگین ۱۲ حسری حسرت زدہ ۱۲ عر غمگین ومجنون کردن ۱۲ اصداع مردم۔

دَرًّا وَاَكْرِمُوا الْكَهَامَ حَرَمَ اِهْدَارُ الدِّمَاءِ
وَالْعَهْرِ وَاللِّصَاصِ وَاَكْلِ الرَّمَاءِ وَمَا حَرَّمَ اَكْلَهُ
وَحَسْوُ الْمُسْكِرِ وَالْمُدَامِ كُلٌّ لَهْوٌ عِدَّةُ الْحُكَمَاءِ
لَهْوًا مَكْرُوْهٌ اِلَّا لَهْوًا اَعْوَدُ كَسَمُوْدِ الْمَرْءِ مَعَ
اَهْلِهٖ وَاللُّهْمُوْمِ وَالسِّهَامِ وَالسِّحْرُ مُحَلٌّ وَالسِّعْلَاءُ
مَا لَهَا اَصْلٌ وَالْمَلْحُوْدُ مَا سَامِعٌ وَلَا دَاعٍ وَالْمُدْرِكُ
رُوْحٌ لَا اِسْمَامَ اُمَمُ الرُّسُلِ الْاُوْلٰى طَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ
وَطَعَامُهُمْ حِلٌّ لَكُمْ وَلَوْ لَحْمَ الْحَمَلِ وَالْحُلَّامِ
اَلدَّهْرُ مَعْدُوْمٌ وَالْعُمْرُ مَوْهُوْمٌ وَالْمَعَادُ مَعْلُوْمٌ
وَالْاَسْعَدُ مَرْحُوْمٌ وَالصِّرَاطُ الْمَوْعُوْدُ كَالصَّمْصَامِ

---

1 ادرا نیکی و نیکوی ۱۲ 2 کہام سر مفلس ۱۲ 3 اہدار مباح گردانیدن خون ۱۲ 4 عہر زنا کردن ۱۲ 5 لصاص دزدی
6 رماء ربا بمعنی سود ۱۲ 7 حسو آشامیدن ۱۲ 8 مدام می ۱۲ 9 اعود سودمند ۱۲ صمصا
ی ۱۲ 10 لہموم اسپ ۱۲ 11 محل مکر و بدی ۱۲ 12 سعلاء غول ۱۲ 13 لحود مرده و دفن کرده 14 باز ۱۲ 15 سمام
کالبد ۱۲ 16 حمل بره ۱۲ 17 حلام بزغاله که از شکم مادرش بیرون آرند ۱۲

مَأوَی العُفَاۃِ سَحَاحُہٗ دَوحٌ وَمَائُہٗ سَلسَالٌ

وَحَصحَصُہٗ مِسكٌ وَدُورُہٗ صُرُوحٌ وَآطَامٌ وَلِأَھلِہٖ

حُوْرٌ وَحُلَلٌ وَحِلِیٌّ وَحُمُولٌ وَاُکُلٌ اَحلٰی وَمَاعَدُوْہٗ

وَھُمْ اَصْدَاعٌ وَسَامِرٌ وَدَارُ السَّاعُوْرِ مَھَالٌ مَملُوٌّ

سُعَرَاءِ کَالسَّاعُوْرِ اَھْلُ مَعَاصٍ لَھَا مَسَاعِرُ

وَالْاَسْطَامُ وَوَارِدُھَا اُعِدَّ لَہٗ مُھْلٌ وَسَلَاسِلُ

وَسُعْرٌ وَحَاصِرُہٗ سُوْءٌ وَمُوْ لِمُہٗ سُعَارٌ وَاُوَامٌ

اَلَا مَا اَلْھَاکُمْ عَمَّا اَمَرَکُمُ اللہُ وَرَسُوْلُہٗ اَمْوَالُکُمْ

وَاَوْلَادُکُمْ وَاَحِمَّائُکُمْ وَالْمَھُوْسُ وَالْاَدْمَامُ وَمَا اَمَالَکُمْ

اَلْھَوٰی اِلَی الطَّلَاحِ وَالْمُرُوْدِ وَالطِّمَاحِ وَاِھْمَالِ الْاَوَامِرِ

سحاح ہوا ۱۲ روح نسیم خوش ۱۲ سلسال آب خوش کہ بگلو فرو دوران شود ۱۲ حصحص خاک ۱۲ دور جمع دار سرائے ۱۲ آطام قصور ۱۲ حلل جمع حلّہ ۱۲ حلی جمع حلیہ زیور ۱۲ حمود ہودجہا ۱۲ اصداع وقد رفتار مہال مس گداختہ ۱۲ سعر گرمی آتش ۱۲ ساعور فروزیندہ آتش ۱۲ اسطام فروزیندہ آتش ۱۲ مہل عذاب ومس گداختہ ۱۲ سوائی عذاب دہی وآتش ۱۲ سعار گرمی آتش وسختی گرسنگی ۱۲ اوام حرارت تشنگی ۱۲ طلاح فساد ۱۲ مرود سرکشی ۱۲ اطماح سرکشی ۱۲ اہمال فروگذاشتن چیزی را بخود ۱۲

وَالْمُحَرَّمِ وَالْاِلْمَامِ اَللّٰهُمَّ وَآلِ وَلَاءِ مُحَمَّدٍ وَعَمِّرْهُمْ وَعَادِ
اَعْدَآئِهٖ وَدَمِّرْهُمْ وَدَمِّرْ اَعْدَاءَ الْاِسْلَامِ اَللّٰهُمَّ اَحْمِ
مَلِكَ الرُّوْمِ وَعَسَاكِرَهٗ وَهُوَ حَارِسُ دَارِكَ وَدَارِ
رَسُوْلِكَ وَعَالِ عَسَاكِرَهٗ عَلٰى اَعْدَآئِهِ اللِّئَامِ اَللّٰهُمَّ
اَحْمِ الْمَلِكَ الْمُكَرَّمَ اِسْمُهٗ اِسْمَا[2] صِهْرَيِ الرَّسُوْلِ الْاَكْرَمِ
وَاَعْلِهٖ عَلٰى اَهْلِ الْعَالَمِ وَالْاَعْلَامِ اَللّٰهُمَّ اَعْطِهٖ عُمْرًا
اَطْوَلَ مَعَ اِصْلَاحِ الْعَمَلِ وَارْحَمْ عَلٰى اَهْلِ مُلْكِهٖ وَاَحْمِ اَللّٰهُمَّ
كُلَّ مُلُوْكِ الْاِسْلَامِ وَارْحَمْ عَلٰى كُلِّ مُسْلِمٍ سَامِعٍ وَاَصَمَّ وَدَحْدَاحٍ[3]
وَاَعَمَّ[4] وَحَمُوْلٍ وَصَالِحٍ وَطَمُوْلٍ[5] وَطَالِحٍ وَكُرَّمٍ[6] وَمِرْدَامٍ[7] عَصَا[8]
الْاِسْلَامِ رَحِمَكُمُ اللّٰهُ الْعَلَّامُ اُدْكُرُوا اللّٰهَ السَّلَامَ وَعَسْلُ[9] اللّٰهِ
اَحْلٰى وَاَعْلٰى وَاَوْلٰى وَاَهَمُّ وَاَطْهَرُ۔

---

[1] المام بدی وگنہ کردن ۱۲ [2] اسما صہری الرسول وہما عثمان وعلی ویرید بہ میر عثمان علیخان بادشاہ دکن ۱۲
[3] دحداح کوتاہ بالا ۱۲ [4] اعم گروہ بسیار ۱۲ [5] طمول غیر صالح ۱۲ [6] کرم مردان جوانمرد ۱۲ [7] مردام بے خبر ۱۲
[8] عصا جماعت ۱۲ [9] عسل ذکر جمیل ۱۲

در مدحِ علم و محالِ مالِ ملکِ اکرم

صاردار العالم و دار السلام | والسلام علی الاوداء الکرام

عَلَّمَ الاسماءَ آدم کُلّها | مدحِ علم آمد سراسر در کلام

در کلام الله آمد مدحِ علم | علم راس المال آمد لا کلام

علم را مداح الله و رسول | علم مردم را کملح للطعام

علم را در دهر حاصل هر که کرد | محال آمد که او گردد غلام

گوهر مال و مراد علم دهد | علم عروس دهر و طاوس مرام

علم حل کرده مهام کار ما | علم عالم را دهد عمر دوام

علم آرامِ دلِ اهلِ کمال | سرمۂ اعمیٰ مکر دار کرام

علم در هر حال روح و حور دل | مال گردد گه حلال و گه حرام

در حصول علم دلها را سرور — در حصول مال دلها را کلام

مَا لُكَ دَاءٌ دَوَاءُ الدَّاءِ علم — مال درد و علم دارو والسلام

مال ماء گرم و ماء سرد علم — مال مالک علم حارس لا کلام

هم عمل دُرّ کلاه اهل علم — راه علامه صراط کالسهام

مصدر صلح و کرم علم و عمل — لمعُ طوسِ العلم هادٍ للکرام

صالح و موسی محمدٌ هود و لوط — بر همه علام و عالم را امام

مر محمدٌ عالم کل آمده — روح او را صد درود و صد سلام

سَلَّمَ اللّٰهُ عَلَى أَعْمَامِهِ — عم اسد المعارك والهمام

صَاحِ اسلم عَلَى الرَّسُولِ وَآلِهِ — وَعَلَى مَلِكِ الْمُلُوكِ وَالْكِرَام

آکرم گرد و در گرد ملک — حاکم مصر کرم ممدوح عام

اسم او اسم دو دا مادر رسول — رهرو عدل و مکارم لا کلام

سرمه ام گرد و شم رهوار او — کاهوے حرص و هوا را کرد رام

دهر در علم و عمل مداح او — سالک راه هدیٰ مولی الکرام

مر کلام او ہمہ سحر علا ل	کہ کلام الملک ملک الکلام
ہمور ما سردار ما سرکار ما	مالک الاحرار والملک الہمام
ہمسر کاوس درا لکاوراک	راو مرده دله دلدار عام
اہو رمدح و اہوار علوم	داوگر اورا دہد عمر درام
وسل او معدوم و سالار امم	دو کله دار سمار اکره رام
ماه و سال او رور مردو سرور	ماہوا مور ملک اصلاح عام
طائر سدره مکردار ملک	کرمه اسد اکرام الکرام
گو دمد صدد مدمه سالوس دہر	دور آلوده رود محروم کام
در لم و درسه ہال او محال	در صدور امر او حلّ مہام
عدل او سالوک را محسور کرد	در الم را کاره و داسار کام
درک سہلم او لہر مسمار کرد	ہر سو ملک الله الله رام رام
ملک او معمور وا عدا در عدم	راه آگاه مددگار عوام
مصلح ملک و اولی الامر ملوک	مدح او محکوم و لوم او حرام

درگہ او مطلع مہر علار	لا ئم اورا مگو ڈ لد الہمام
سرور عالم مراد اہل دل	داد داد داد وا دا دو دعام
رعد آرد دُرّہ اسلام را	گر رود در عہد او دور مدام
ماہ و مہر و مہر رحم وکوہ سمح	حاسد او گول و محروم مرام
در حکم دہ صدا رسطور لہال	صدر اہل ملک و حلال ہام
ماہ علم و مہر حلم و ہور سلم	اعلم الکل سوی لرسل الکرام
صاح صل علی لرسول و آلہ	اَحمدُ ھا دٍ علا الرُّسُل الوسام

